אסכולות	תרבות המערב	4-ב	4	חירות באמצעות שוויון: האָמַנַה של רוסו	אלעזר	17.4.24

1 **מקיאבלי - 'הנסיך' 1513**

- מהו מקור המוסר? - אבולוציוניזם מוראלי
- המוסר תלוי חברה: פונקציונליזם רלטיביסטי
- המדינה: אורגניזם השרדותי ואוטונומי

הנסיך מגלם את המוסר. **אינו יכול להיות בלתי מוסרי.** תפקידו היחיד להאדיר את המדינה.

2 **'לווייתן' של הובס [1651]**

גלילאו

מהות האדם = טבע מכני = אנוכיות

היחס בין בני אדם (**מוסריות**) מבוסס (רק) על טריטוריאליזם

אתיקה = מכניקה של גופים

גוף

דחיה | **מכניקה** | **משיכה**

דטרמיניזם (נפשי ונסיבתי)

מה פירוש "חופשי"?

כוח | **פחד**

טוב | **רע**

מזעור הסכנות הצפויות בזירת החיים

אמנה חברתית

ריבון

סמכות חקיקתית אבסולוטית

אזרח

8 **"אלוהים"**

שלושתם תמימי דעים, שהמושג "אלוהים" בלתי נגיש לא לחושים ולא לשכל. "תאָרי האֵל" לסוגיהם הנם דימויים אנטרופומורפיים. ברור אפוא שכל טענה לגביו היא אָנטֶסטבילית מעיקרה. המרב שמתאפשר כאן הוא "דֵאיזם" (פרימום מוֹבילֶה) או "דת הטבע", בכל מקרה זה לא רלבנטי לדיון בשיטות ממשל

7

ברור (כפי שהיה ברור לאפלטון בעניין קָליפוליס) שה"עם" אינו כשיר לאוטופיה המתוארת, בייחוד שהוטבעה ברוחו, כאמור, מנטליות קפיטליסטית מדורי דורות. לפיכך מציע, באותה שנה [1762] בספר 'אמיל' שיטת חינוך חדשה (ובכך– מייסד את הענף "פילוסופיה של החינוך"). הנקה, חשיבה מעשית-הַקשרית, חֲברות לתוך הסביבה, עידוד כישורי חשיבה ביקורתיים ואותנטיים, כשהמעבר לחשיבה "קומונאלית" מתבצע לא באמצעות סנקציות כי אם באופן "טבעי" (מונטסורי).

שוויוניות - במעמדות, כלכלה, שירותים, חינוך, הורשה

מנטליות קומונאלית של ה"אני"

שותפות משאבים = שויון =חופש

3 **לוֹק**

זכות טבעית

חירות אזרחית

6

החברה מסלפת בכפיה את טבעו ההיולי של האדם ע"י מושג "בעלות" (לקוי ונגטיבי) וחלוקת משאבים בלתי שוויונית שמנציחה ומעצימה במעגל סגור את עיוותי האי-שוויון על ידי מתן יתרון תמידי לבעלי הכוח. המצב מקובע לתוך הגמוניה מנטלית בלתי מוסרית בעליל.

הסוברניות נשמרת בידי העם

5 **הרצון הכללי**

טרנספורמציה מכרעת

4 **ז'אן-ז'אק רוסו**
האמנה החברתית חייבת להבטיח את זכותו הטבעית של האדם לחופש: **כיצד**?

רצון פרטי → **רצון הכלל**

cr